

Sygn. akt IV CSK 208/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku F. S. i A. S.

przy uczestnictwie P.

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 października 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców

od postanowienia Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 24 września 2014 r., sygn. akt IX Ca 430/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 24 września 2014 r. skarżący F. S. i A. S. powołali się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Wskazali, że „wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej i jej rozpoznanie jest uzasadniony chociażby tym, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego brak jest jednoznacznych rozstrzygnięć świadczących o przypadkach, w których możliwe jest stosowanie wynagrodzenia okresowego tj. w jakich przypadkach oraz jakie jest maksymalne wynagrodzenie w tego typu sprawach. Istnieje w tym zakresie rozbieżność w orzecznictwie sądów, w szczególności Sądu Najwyższego”. Ponadto zdaniem skarżących odnośnie § 45 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie

wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2109 ze zm.) brak jest orzeczeń Sądu Najwyższego, a istnieje potrzeba dokonania wykładni podpartej autorytetem Sądu Najwyższego w tym zakresie z uwagi na to, że instancji dokonały błędnej wykładni wskazanej normy prawnej, a w konsekwencji niewłaściwie zastosowały wymieniony przepis. Skarżący podnieśli również, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Zagadnienia muszą mieć charakter rzeczywisty i konkretny. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinna nawiązywać do przesłanek przedsądu, a ponadto stanowić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanych okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.).

Analiza skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie wykazali istnienia w sprawie tak rozumianych zagadnień prawnych. Uszło uwagi skarżących, że formułując wywód mający świadczyć o istnieniu rozbieżności w orzecznictwie sądów, skarżący powinni powołać się na przesłankę, o której mowa w 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., a nie na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Obie te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są bowiem rozłączne. Jednak nawet gdyby, mimo braku powołania się przez skarżących na potrzebę

wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, poddać pod ocenę argumentację skarżących, to należy uznać, że nie wykazali oni rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W przytoczonych w skardze orzeczeniach Sąd Najwyższy nie wypowiedział się co do kwestii, czy wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu (art. 305² § 2 k.c.) ma charakter jednorazowy czy okresowy, ale uznał, że zależy to od okoliczności konkretnej sprawy i wymaga zbadania przez sąd orzekający w konkretnej sprawie.

Skarżący nie wykazali również istnienia w sprawie zagadnienia prawnego w oparciu o § 45 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego. Nie sformułowali w tej kwestii skonkretyzowanego problemu prawnego, wraz ze wskazaniem możliwych możliwości jego rozwiązania ograniczając się jedynie do wskazania, że ta norma prawna została niewłaściwie zastosowana w sprawie.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w Sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., sygn. akt IV CSK 148/10, niepubl.). Skarżący nie przedstawili argumentacji mającej świadczyć o występowaniu w sprawie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Nie wskazali przepisów prawa, które zostały ich zdaniem naruszone i nie wykazali, że chodzi o naruszenie widoczne *prima facie*.

Z tych względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak wyżej.

